Рубежанська Вікторія Олегівна
канд.екон.наук, старший викладач кафедри фінансів, обліку та банківської справи
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Україна

СПЕЦИФІКА МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасній теорії під моделюванням будь-яких бізнес-процесів підприємств розуміють відображення реально існуючих у ній взаємопов'язаних процесів здійснення певної діяльності за допомогою відповідних графічних або інших засобів.

Виходячи з цього загального поняття, під моделюванням процесу розробки фінансової стратегії підприємств потрібно розуміти відображення окремих процесів формування та реалізації такої стратегії у взаємозв'язку і логічній послідовності їх виконання у графічному вигляді.

Моделювання будь-яких бізнес-процесів, включаючи і процес розроблення фінансової стратегії підприємства, – це складне багатоаспектне завдання, що потребує для свого розв'язання певного набору відповідних наукових методів та засобів [1-2].

Згідно із сучасними підходами науковців ця методологія виділяє головні етапи здійснення такого моделювання.

1. Вибір відповідної до об'єктів, які розглядаються, системи моделювання бізнес-процесів організації, що дозволяє найкраще розв'язати поставлене завдання.
2. Формування у межах обраної системи моделювання основних груп («фаз») функціонально-споріднених процесів, які аналізуються як відповідний інтегрований блок забезпечення процесного підходу до управління об'єктами, що розглядаються.
3. Визначення в межах кожного функціонально-інтегрованого блоку переліку основних процесів, що дозволяють за рахунок здійснення певних операцій отримувати необхідний передбачений проміжний результат.
4. Формування системи логічно зумовлених прямих зв'язків між окремими процесами, що дозволяють визначити їх послідовність при здійсненні всього процесу в цілому.
5. Формування за потреби системи зворотних зв'язків між окремими процесами, що дозволяють певним чином перенастроювати (коригувати) систему попередньо прийнятих управлінських рішень (реалізація принципу «зворотної петлі»).
6. Вибір форми представлення моделі процесу, що розглядається, у визначеній системі основних її елементів (головних процесів кожної «фази» управління із характеристикою прямих і зворотних зв'язків між ними).

Визначальний етап сучасного підходу до методології моделювання бізнес-процесів на підприємстві – вибір відповідної до об'єктів, які розглядаються, системи застосованих методів, що дозволяє розв'язати поставлене завдання. За підходами сучасних науковців, які розглядаються найбільш широко, таке моделювання може здійснюватися на базі методів основних систем [3-5]:

1) системи загального управління якістю;
2) системи менеджменту якістю, що інтегрована із бізнес-процесами;
3) система управління потоками робіт;
4) комплексної системи планування та управління ресурсами організації;
5) система дослідження операцій.

Аналіз змісту методів кожної з цих систем з позиції їх відповідності об'єкту моделювання, що розглядається, – фінансовій стратегії підприємства – показує, що найбільше здійсненню такого моделювання відповідає система дослідження операцій, основи якої було розроблено ще у 1957 р. американськими дослідниками К. Черманом, Р. Акоффом та Є. Арноффом.

Сутність цієї системи моделювання сформульована Британською спілкою дослідження операцій як «застосування наукових методів для розв'язання складних проблем, що виникають у процесі управління людьми, обладнанням та грошима на виробництві, у бізнесі та урядом. Особливість цього підходу – розвиток наукових системних моделей опису процесів виміру таких факторів як дохід і ризик, за допомогою яких можливо співставити результати альтернативних управлінських рішень або стратегій».

Дослідження показує, що саме ця система моделювання процесів підприємства обирається сучасними науковцями з проблем стратегічного менеджменту для побудови моделі провесно орієнтованого управління формуванням і реалізацією стратегії [6]. У зв'язку з цим вважаємо, що моделювання процесу розроблення фінансової стратегії підприємств має здійснюватися на методологічних засадах системи дослідження операцій (OPS).

Список використаних джерел:

1. Hnatenko, I., Orlova-Kurilova, O., Shtuler, I., Serzhanov, V. & Rubezhanska, V. (2020). An Approach to Innovation Potential Evaluation as a Means of Enterprise Management Improving. International Journal of Supply and Operations Management, 7 (1), 112-118. Retrieved from: https://doi.org/10.22034/ijsom.2020.1.7.
2. Hnatenko, I. & Rubezhanska, V. (2018). Architectonics of the concept of the national labour market regulation. Journal Management, 1 (27), 79-90.
3. Samborskyi, O., Isai, O., Hnatenko, I., Parkhomenko, O., Rubezhanska, V. & Yershova, O. (2020). Modeling of foreign direct investment impact on economic growth in a free market. Accounting, 6(5), 705-712. Retrieved from: https://doi.org/10.5267/j.ac.2020.6.014
4. Байрачна А.С., Рубежанська В.О. (2021). Роль інновацій у формуванні фінансової стратегії підприємств. Sectoral research XXI: characteristics and features: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference, Chicago, 2021, 2/47-49. https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/article/view/10471
5. Kuksa, I., Hnatenko, I., Orlova-Kurilova, O., Moisieieva, N. & Rubezhanska, V. (2019). State regulation of innovative employment in the context of innovative entrepreneurship development. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 41(2), 228-236. https://doi.org/10.15544/mts.2019.19
6. Zos-Kior, M., Shkurupii, O., Fedirets, O., Shulzhenko, I., Hnatenko, I. & Rubezhanska V. (2021). Modeling of the Investment Program Formation Process of Ecological Management of the Agrarian Cluster. *European Journal of Sustainable Development*, 10(1), 571-583. Retrieved from: https://doi.org/10.14207/ejsd.2021.v10n1p571